

การเขียนเอกสารอ้างอิง

รศ.ดร.สุปรีดา มั่นคง
โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

Outlines

- รูปแบบเอกสารอ้างอิง ตามหลักเกณฑ์ Vancouver
- การอ้างอิงในเนื้อหา และการอ้างอิงท้ายบท
- ข้อผิดพลาดที่พบบ่อย

- Vancouver is a numbered referencing style commonly used in medicine and science, and consists of: citations to someone else's work in the text, indicated by the use of a number a sequentially numbered reference list at the end of the document providing full details of the corresponding in-text reference.

- It follows rules established by the International committee of Medical Journal Editors, now maintained by the U.S. National Library of Medicine.
- It is also known as Uniform Requirements for Manuscripts submitted to Biomedical Journals.

- รายการอ้างอิงมีรูปแบบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนด
อย่างเป็นระบบ
- การเขียนเอกสารทางวิชาการแพทย์และ
วิทยาศาสตร์การแพทย์ นิยมเขียนเอกสารอ้างอิง
ในรูปแบบแวนคูเวอร์ (Vancouver Style)

ความสำคัญ

- อ้างอิงเป็นการสนับสนุนประกอบการเขียน
- เป็นหลักฐานแสดงถึงความน่าเชื่อถือของผลงาน
- แสดงข้อมูลของแหล่งความรู้ที่สามารถสืบค้นเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อศึกษาต่อยอดในเรื่องนั้น ๆ

- ผู้เขียนค้นคว้า รวบรวมสารสนเทศจากแหล่งต่าง ๆ โดยคัดเลือกเฉพาะเอกสารที่มีความสำคัญ
- ผู้เขียนควรเขียนเอกสารอ้างอิงให้ถูกต้อง และควรตรวจสอบด้วยความระมัดระวัง เนื่องจากเป็นส่วนที่ผิดพลาดได้บ่อย แม้จะมีการใช้โปรแกรมในการช่วยจัดเอกสารอ้างอิง ก็ควรตรวจสอบอีกครั้งเสมอ

การอ้างอิงในเนื้อเรื่อง (in-text citation)

- ใส่ตัวเลขกำกับที่ทำยข้อความ เรียงตามลำดับของเอกสารที่มีการอ้างอิงในเนื้อหารายงานหรือบทความ 1,2,3... โดยให้ตัวเลขอยู่ในวงเล็บ หรือตัวเลขยกขึ้น (superscript)
- การอ้างอิงหลายรายการพร้อมกัน ในกรณีที่ตัวเลขลำดับการอ้างอิงเป็นลำดับที่ต่อเนื่องกันให้ใช้เครื่องหมายยัติภังค์ (-) คั่นระหว่างตัวเลข แต่ถ้าตัวเลขลำดับการอ้างอิง ไม่ต่อเนื่องกันให้ใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่นระหว่างตัวเลข
 - การรักษาดูแล.....(1,5,6-8) หรือ การรักษาดูแล.....^{1,5,6-8}
 - การดูแลระยะเปลี่ยนผ่านเป็นการดูแลที่จัดให้สำหรับผู้ป่วยเมื่อต้องย้ายจากที่หนึ่งไปสู่ที่หนึ่ง^{1,2,4}

รายการอ้างอิง

- รายการอ้างอิง (Reference list) ที่ส่วนท้ายของบทความ
— หมายเลขที่อ้างถึงในเนื้อเรื่องจะต้องตรงกับหมายเลขที่มีการกำกับไว้ในส่วนเอกสารอ้างอิงท้ายบทความ
- เรียงตามลำดับที่มีการกล่าวถึงในเนื้อหาอย่างครบถ้วน
- Use Arabic numerals (1,2,3,4,5,6,7,8,9,.....)
- Abbreviate journal titles in the style used in the [NLM Catalog](#)
- Be consistent with your referencing style across the document

ข้อมูลการเขียนรายการอ้างอิง

- แตกต่างกันตามประเภทของเอกสารที่นำมาอ้างอิง
- รายละเอียดทั้งหมดสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสารต้นฉบับ
 - http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html

รายการอ้างอิง

- บทความ/บทความวิจัยจากวารสารวิชาการ
- หนังสือ
 - หนังสือบรรณาธิการเป็นผู้เขียนทั้งเล่ม
 - หนังสือที่มีผู้เขียนเป็นบทในหนังสือ
- เอกสารประกอบการประชุม/รายงานการประชุม
- วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์
- เอกสารอิเล็กทรอนิกส์
- การอ้างอิง Homepage/Web site
- ฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

การอ้างอิงบทความจากวารสาร

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้แต่ง (Author). ชื่อบทความ (Title of the article). ชื่อวารสาร (Title of the Journal) ปีพิมพ์ (Year); เล่มที่ของวารสาร (Volume): หน้าแรก-หน้าสุดท้าย (Page).

- ชื่อผู้วิจัย

- ชื่อผู้แต่งที่เป็นชาวต่างประเทศใช้ชื่อสกุล (surname) ตามด้วยอักษรตัวแรกของชื่อนั้น (first name) และ ชื่อกลาง (middle name) (ถ้ามี)
- ชื่อผู้แต่งที่เป็นคนไทย ให้เขียนภาษาไทย เขียนชื่อและนามสกุลเป็นคำเต็ม
- กรณีผู้แต่งเกิน 6 คน ให้ใส่ชื่อผู้แต่ง 6 คนแรก คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค (comma- ,) และตามด้วย et al. และภาษาไทยใช้คำว่า “และคณะ”

- ชื่อบทความ (Title of article)
 - บทความเป็นภาษาอังกฤษ ชื่อบทความใช้อักษรตัวใหญ่ (Capital letter) เฉพาะตัวแรกและชื่อเฉพาะ นอกจากนั้นใช้อักษรตัวเล็กทั้งหมด เมื่อจบชื่อบทความให้ใช้เครื่องหมายมหัพภาค (Fullstop-.)
 - บทความภาษาไทย ให้เขียนแบบคำไทย

- **ชื่อวารสาร (Title of Journal)**

- ใช้ชื่อย่อตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ใน Index Medicus โดยตรวจสอบได้จาก Journals in NCBI Databases จัดทำโดย National Library of Medicine (NLM) ซึ่งคำย่อเหล่านี้ได้ยึดตามกฎการเขียนคำย่อของ American National Standard for Information Sciences-Abbreviation of Titles of Publication
- วารสารภาษาไทยยังไม่มีชื่อย่ออย่างเป็นทางการ ให้ใช้ชื่อเต็มที่ปรากฏที่หน้าปก เช่น จดหมายเหตุทางแพทย์ จุลาลงกรณ์เวชสาร เชียงใหม่เวชสาร สารศิริราช ฯลฯ
- ไม่ต้องมีจุดตามหลังชื่อ journal

- ปี (year) เดือน (month) เล่มที่ (Volume) และฉบับที่ (Number/Issue)
 - วารสารส่วนมากจะมีเลขหน้าต่อเนื่องกันทั้งปี ตั้งแต่ฉบับที่ 1 ไปจนจบฉบับสุดท้าย การลงรายการแบบ Vancouver ใส่เฉพาะ ปี (year) และเล่มที่ (volume) ไม่ต้องใส่เดือน วันที่และฉบับที่
- เลขหน้า (Page) ใส่เลขหน้าแรก-หน้าสุดท้าย โดยใช้ตัวเลขเต็มสำหรับหน้าแรก และตัดตัวเลขซ้ำออกสำหรับเลขหน้าสุดท้าย เช่น
 - หน้า 10-18 ใช้ 10-8
 - หน้า 198-201 ใช้ 198-201
 - หน้า S104-S111 ใช้ S104-11

Mahidol
University
Wisdom of the Land

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
RAMATHIBODI
SCHOOL OF NURSING
FACULTY OF MEDICINE RAMATHIBODI HOSPITAL

ตัวอย่างบทความจากวารสารวิชาการมาตรฐาน

Naylor MD, Keating SK. Transitional care: movement from one care setting to another. Am J Nurs 2008;108(S9):58-63.

Faul F, Erdfelder E, Buchner A, Lang A-G. Statistical power analyses using G* power 3.1: test for correlation and regression analysis. Behav Res Methods 2009;41:1149-60.

บทความที่ผู้แต่งเป็นหน่วยงานหรือสถาบัน

- ใส่ชื่อหน่วยงาน/สถาบัน ในส่วนที่เป็นชื่อผู้เขียน
 - World Health Organization. Surveillance of antibiotic resistance in *Neisseria gonorrhoeae* in the WHO Western Pacific Region. *Commun Dis Intell* 2002;26:541-5.
 - สมาคมอุรเวชช์แห่งประเทศไทย. เกณฑ์การวินิจฉัยและแนวทางการประเมินการสูญเสียสมรรถภาพทางกายของโรคระบบการหายใจเนื่องจากการประกอบอาชีพ. *แพทยสมาคมสาร* 2538;24:190-204.

บทความที่ผู้แต่งมีทั้งเป็นบุคคลและเป็นหน่วยงาน

- ชื่อผู้แต่งและหน่วยงานตามที่ปรากฏในเอกสารที่นำมาอ้างอิง
 - Savva GM, Wharton SB, Ince PG, Forster G, Matthews FE, Brayne C; Medical Research Council Cognitive Function and Ageing Study. Age, neuropathology, and dementia. N Engl J Med 2009;360:2302-9.

บทความที่ไม่มีชื่อผู้แต่ง

- เขียนชื่อบทความเป็นส่วนแรกได้เลย
 - Control hypertension to protect your memory.
Keeping your blood pressure low may guard against Alzheimer's, new research suggests.
Heart Advis 2003;6:4-5.

การอ้างอิงเอกสารที่เป็นหนังสือหรือตำรา

- การอ้างอิงหนังสือทั้งเล่ม

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้แต่ง (Author). ชื่อหนังสือ (Title of the book).
ครั้งที่พิมพ์ (Edition). เมืองที่พิมพ์ (Place of
Publication): สำนักพิมพ์ (Publisher); ปี (Year).

- ชื่อผู้แต่ง (Authors) ชื่อผู้แต่งที่อาจจะเป็นบุคคล หน่วยงาน บรรณาธิการ (editor) หรือคณะบรรณาธิการ (editors) ให้ใช้ข้อกำหนดเดียวกันกับชื่อผู้แต่งในการอ้างอิงบทความจากวารสาร
- ชื่อหนังสือ (Title of the book) ให้ใช้ตัวอักษรตัวใหญ่เฉพาะตัวอักษรแรกของชื่อหนังสือและชื่อเฉพาะ นอกนั้นใช้ตัวเล็กทั้งหมด เช่น Otolaryngology head and neck surgery. หรือ The medical and legal implications of AIDS.

- หนังสือที่ผู้แต่งเป็นบุคคล
 - Janeway CA, Travers P, Walport M, Shlomchik M. Immunobiology. 5th ed. New York: Garland Publishing; 2001.
 - รังสรรค์ ปัญญาัญญะ. โรคติดเชื้อของระบบประสาทกลางในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: เว็อนแก้วการพิมพ์; 2536.
- หนังสือที่ผู้แต่งเป็นบรรณาธิการหรือผู้รวบรวม
 - Norman IJ, Redfern SJ, editors. Mental health care for elderly people. New York: Churchill Livingstone; 1996.
 - Pender NJ. Health promotion in nursing practice. 3rd ed. Stamford: Appleton & Lange; 1996.

- หนังสือที่ผู้แต่งเป็นหน่วยงานหรือสถาบัน (Organization)
 - Institute of Medicine (US). Looking at the future of the Medicaid program. Washington: The Institute; 1992.
- การอ้างอิงบทหนึ่งของหนังสือที่มีผู้เขียนเฉพาะบท และมีบรรณาธิการของหนังสือ (Chapter in a book)

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้เขียน (Author). ชื่อบท (Title of a chapter). ใน/In: ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ/editor(s). ชื่อหนังสือ (Title of the book). ครั้งที่พิมพ์ (Edition). เมืองที่พิมพ์ (Place of publication): สำนักพิมพ์ (Publisher); ปีพิมพ์ (Year). หน้า/p. หน้าแรก-หน้าสุดท้าย.

หนังสือที่มีผู้เขียนเป็นบท (Chapter)

- Roberts BL. Activities of daily living: Factors related to independence. In: Hinshaw AS, Feetham SL, Shaver JLF, editors. Handbook of clinical nursing research. Thousand Oaks: Sage; 1999. p.563–77.
- Esclamado R, Cummings CW. Management of the impaired airway in adults. In: Cummings CW, Fredrickson JM, Harker LA, Krause CJ, Schuller DE, editors. Otolaryngology - head and neck surgery. 2nd ed. St. Louis, MO: Mosby Year Book; 1993. p. 2001-19.
- เกรียงศักดิ์ จีระแพทย์. การให้สารน้ำและเกลือแร่. ใน: มนตรี ตูจินดา, วินัย สุวตถิ, อรุณ วงษ์จิราษฏร์, ประอร ขวลิขิตดำรง, พิภพ จิรภิญโญ, บรรณาธิการ. กุมารเวชศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์; 2540. หน้า 424-78.

เอกสารอ้างอิงที่เป็นหนังสือประกอบการประชุม/ รายงานการประชุม

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อบรรณาธิการ, บรรณาธิการ. ชื่อเรื่อง. ชื่อการประชุม; วันเดือน ปีที่ประชุม; สถานที่จัดประชุม. เมืองที่พิมพ์: สำนักพิมพ์; ปีพิมพ์.
 - Kimura J, Shibasaki H, editors. Recent advances in clinical neurophysiology. Proceedings of the 10th International Congress of EMG and Clinical Neurophysiology; 1995 Oct 15-19; Kyoto, Japan. Amsterdam: Elsevier; 1996.

เอกสารอ้างอิงที่เป็นวิทยานิพนธ์

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้นิพนธ์. ชื่อเรื่อง [ประเภท/ระดับปริญญา]. เมืองที่พิมพ์: มหาวิทยาลัย; ปีที่ได้ปริญญา.
 - Kaplan SJ. Post-hospital home health care: the elderly's access and utilization [dissertation]. St. Louis, MO: Washington University; 1995.
 - อังคาร ศรีชัยรัตนกุล. การศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคซึมเศร้าชนิดเฉียบพลันและชนิดเรื้อรัง [วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2543.

การอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้แต่ง (Author). ชื่อบทความ (Title of the article)
[ประเภทของสื่อ/วัสดุ]. ปี พิมพ์ [เข้าถึงเมื่อ/cited ปี เดือน
วันที่]. เข้าถึงได้จาก/ Available from: <http://.....>
 - การเขียนรายการอ้างอิงเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ จากเว็บไซต์บางครั้งจะมีปัญหาเรื่องความไม่ถาวรของ **URL** หรือการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาบางส่วน.....การลงรายการอ้างอิงเอกสารจากเว็บไซต์ จึงต้องลงวันที่เข้าใช้ (Cited) เว็บไซต์นั้น ๆ และให้พิมพ์หรือทำสำเนาเอกสารเก็บไว้ทุกครั้ง

บทความวารสารบนอินเทอร์เน็ต

รูปแบบพื้นฐาน

- ชื่อผู้แต่ง (Author). ชื่อบทความ (Title of the article). ชื่อวารสาร (Title of the Journal) [ประเภทของสื่อ]. ปีพิมพ์ [เข้าถึงเมื่อ/cited ปี เดือน วันที่];ปีที่:[หน้า/about screen]. เข้าถึงได้จาก/Available from: <http://.....>
 - Annas GJ. Resurrection of a stem-cell funding barrier--Dickey-Wicker in court. N Engl J Med [Internet]. 2010 [cited 2011 Jun 15];363:1687-9. Available from: <http://www.nejm.org/doi/pdf/10.1056/NEJMp1010466>
 - Shreeve DF. Reactive attachment disorder: a case-based approach [Internet]. New York: Springer; 2012 [cited 2012 Nov 2]. 85 p. Available from: <http://dx.doi.org/10.1007/978-1-4614-1647-0>

บทความที่มีหมายเลขเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

- เป็นบทความที่สืบค้นได้จากฐานข้อมูล PubMed จะมีเลข PMID (PubMed Identifier)
- Williams JS, Brown SM, Conlin PR. Videos in clinical medicine. Blood-pressure measurement. N Engl J Med. 2009 Jan 29;360(5):e6. PMID: 19179309.

บทความที่มีรหัสประจำบทความดิจิทัล (Article with a Digital Object Identifier (DOI))

- เป็นหมายเลขมาตรฐานประจำเอกสารที่เผยแพร่บนบนอินเทอร์เน็ต ช่วยให้สืบค้นสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างถาวร และช่วยแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแหล่งที่อยู่หรือเว็บไซต์ของสารสนเทศนั้นถูกยกเลิก
- Zhang M, Holman CD, Price SD, Sanfilippo FM, Preen DB, Bulsara MK. Comorbidity and repeat admission to hospital for adverse drug reactions in older adults: retrospective cohort study. BMJ 2009;338:a2752.
doi:10.1136/bmj.a2752.

การอ้างอิงโฮมเพจ/เว็บไซต์ (Homepage/Web site)

- Cancer-Pain.org [Internet]. New York: Association of Cancer Online Resources; c2000-01 [updated 2002 May 16; cited 2002 Jul 9]. Available from: <http://www.cancer-pain.org/>.
- U.S. National Institute of Diabetes and Digestive and Kidney Diseases. Diabetes, endocrinology, and metabolic diseases; 2003 [cited 2003 November 10]. Available from National Institute of Health Web site: https://www.niddk.nih.gov/federal/advances/2003/advances_03.htm

ฐานข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Database on the Internet)

- เป็นรูปแบบที่สามารถประยุกต์ใช้ได้ตามข้อมูลที่จะนำมาอ้างอิง นิยมใช้กันมากในการอ้างอิงข้อมูลต่าง ๆ ที่สืบค้นได้จากอินเทอร์เน็ต
 - Fulmer T. Elder abuse and neglect assessment. J Gerontol Nurs 2003 (cited 2003 April 18);29(1):8-9. Available from Medline database.

ข้อผิดพลาด : รูปแบบ

- การอ้างอิงในเนื้อหา
 - ใช้รูปแบบหลาย styles ปนกัน เช่น Vancouver และ APA
- การอ้างอิงท้ายบท
 - เขียนชื่อผู้แต่งผิด
 - เขียนชื่อย่อวารสารไม่ถูกต้อง
 - การเขียนเครื่องหมายและวรรคตอนไม่ถูกต้องตามรูปแบบของการอ้างอิง

ข้อผิดพลาด : รูปแบบ

- การใช้ตัวใหญ่ (uppercase) ตัวเล็ก (lowercase)
 - ชื่อบทความ ชื่อหนังสือใช้ตัวใหญ่ตัวแรกตัวเดียว นอกนั้นใช้ตัวเล็ก
- การเว้น space
 - Check format
- เลขที่หน้า
 - Check format

การอ้างอิงเอกสาร

- การอ้างอิง (Citation)
 - หลีกเลี่ยงการเขียนที่ยกงานของผู้อื่นแล้วไม่อ้างอิง ซึ่งทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิดว่าเป็นงานของเรา (plagiarism) ถือว่าผิดจริยธรรม
 - ใส่ เครื่องหมายคำพูด “Quotation mark” ถ้ายกข้อความที่ลอกมา และใส่เลขหน้าด้วย ถ้าไม่ได้คัดลอกมา แต่ต้องการใจความสำคัญ ให้สรุปเป็นภาษาเราเอง (paraphrase) แล้วอ้างอิงด้วย (ไม่ต้องใส่เลขหน้า)

การอ้างอิงเอกสาร (ต่อ)

- การอ้างอิง (Citation)

—อ้างอิงไม่จำเป็นต้องลอกทุกคำพูด ควรสรุปใจความสำคัญเพื่อสนับสนุนเรื่องที่เรากำลังเขียน

—ใช้ references (อ้างอิงในเนื้อหา และปรากฏที่ท้ายบท) เป็นที่นิยมกว่า bibliography (ในเนื้อหาอาจไม่มี แต่อาจปรากฏที่ท้ายบท)

References

- จิราภรณ์ จันทร์จร. การเขียนรายการอ้างอิงในเอกสารวิชาการทางการแพทย์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพฯ: คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2551 [เข้าถึงเมื่อ 2 ส.ค. 2566]. เข้าถึงได้จาก: <http://liblog.dpu.ac.th/analyresource/wp-content/uploads/2010/06/reference08.pdf>
- Monash University. Citing and referencing: Vancouver [Internet]. (cited 2003 August 2). Available from: <https://guides.lib.monash.edu/citing-referencing/vancouver>

Mahidol
University
Wisdom of the Land

โรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี
RAMATHIBODI
SCHOOL OF NURSING
FACULTY OF MEDICINE RAMATHIBODI HOSPITAL

คู่มือการเขียนตำรา และหนังสือวิชาการ

โครงการตำรารามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เป็นกำลังใจให้นะคะ ขอให้โชคดีค่ะ